
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הטמעת ההחלמה בבריאות הנפש: מארגון מכוון לשרות לארגון מבוסס על האדם - 3854

תאריך עדכון אחרון 05-02-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופסור מקס לכמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: lachman55@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

תאור כללי של הקורס:

לאור ביקורות רבות במערכת בריאות הנפש על האופן בו השירותים וההתערבויות ניתנים למשתמשים וגוברת הולכת, ראיות מבוססות והתערבויות שירותים של המצומצמת הנגישות ועל ("service users") ההכרה בחשיבות של פיתוח פרקטיקה שונה. פרקטיקה שתאפשר יותר השתתפות של משתמשי השירותים בתכנון ויישום התערבויות שיקדמו את השתלבותם בקהילה. לכן מערכות בריאות הנפש בעולם אימצו את גישת ההחלמה ותכנון שירותים על פי עקרון "האדם במרכז" (Centered-Person Practice). הקורס יתמקד ב-: (1) עקרונות המנחים של פרקטיקה מכוונת החלמה, (2) המושג "האדם במרכז", (3) מהם תוכניות החלמה ("Plan Recovery") ותוכנית השיקום ("Psychiatric Personal Rehabilitation Plan") (והתערבויות שירותים) החלמה מכוונת פרקטיות הצגת (4) ו- ("Management Case") בבריאות הנפש על מנת ליצור מערך תמיכה לאדם בהחלמה שיהיה יותר מתואמת ואינטגרטיבית. הקורס גם יעסוק בקשר שבין פרקטיקה מכוונת החלמה ושילוב קהילתי.

מטרות הקורס:

ליצור תהליך למידה בנושאים הבאים:

1. בריאות נפש קהילתית ומודלים לתיאום טיפול - רקע והתפתחות הסטורית
2. השפעת גישה ההחלמה ופיתוח פרקטיקה מכוונת החלמה על האופן מערכות בריאות הנפש בקהילה צריכים לספק תמיכות והתערבויות
3. הקשר בין ארגון ותכנון שירותי בריאות הנפש ושילוב קהילתי
4. "האדם במרכז": הגדרה, דוגמאות של מדיניות ארגונית המבוססת על הגישה בעולם ודיון על הקשיים
5. תוכניות שיקום, תוכניות החלמה כבסיס לארגון מערכות שירותים בבריאות נפש קהילתית
6. Personalization ו- Personal Budgets - עבר והתמיכות השירותים להספקת חדשים אמצעים - תפיסות של הגדרה עצמית. אנשים עם מוגבלויות פסיכיאטריות המבוססים על תפיסות של הגדרה עצמית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להתמאות ולחשוב בתחום בריאות הנפש עבור אנשים המתמודדים עם מוגבלויות קשות ומתמשכות

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות ממרצה הקורס, קריאת מאמרים, כתיבת עבודות ודיונים בכיתה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. בריאות נפש קהילתית ומודלים לתיאום טיפול – רקע והתפתחות הסטורית
2. השפעת גישה ההחלמה ופיתוח פרקטיקה מכוונת החלמה על האופן מערכות בריאות הנפש בקהילה צריכים לספק תמיכות והתערבויות
3. הקשר בין ארגון ותכנון שירותי בריאות הנפש ושילוב קהילתי
4. "האדם במרכז": הגדרה, דוגמאות של מדיניות ארגונית המבוססת על הגישה בעולם ודיון על הקשיים
5. תוכניות שיקום, תוכניות החלמה כבסיס לארגון מערכות שירותים בבריאות נפש קהילתית
6. Personalization ו- Personal Budgets – אמצעים – עבור והתמיכות השירותים להספקת חדשים אמצעים – אנשים עם מוגבלויות פסיכיאטריות המבוססים על תפיסות של הגדרה עצמית.

חומר חובה לקריאה:

אבירם, אורי. (2012). לקראת העשור השני ליישומו של חוק שיקום נכי נפש בקהילה: אתגר והזדמנות לשינוי במערכת שירותי בריאות הנפש בישראל. ביטחון סוציאלי, טבת תשע"ג, דצמבר, מס' 90: 155-188.

אבירם אורי ושגית אזארי-ויזל. (2015). הרפורמה בבריאות הנפש: סיכויים וסיכונים. נייר מדיניות מספר 2015.02. מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל.

אבירם אורי. (2018). חוק שיקום נכי נפש בקהילה: הערכת ביניים. מתוך: הדס לידור, נ. ולכמן, מ. (עורכים). נגד כל הסיכויים – משיקום ומהחלמה בבריאות הנפש לשילוב קהילתי. (47-61), הקריה האקדמית אונו.

גולדברג, מ. ואורן, א. (2018). מהתנסות אישית לתובנה מדינית. מתוך: הדס לידור, נ. ולכמן, מ. (עורכים). נגד כל הסיכויים – משיקום ומהחלמה בבריאות הנפש לשילוב קהילתי. (167-175), הקריה האקדמית אונו.

קרניאל, א. וגולדברג, מ. (2018). מסע מחקרי ואישי – בין הסנים לחוץ – סטודנטים לעבודה סוציאלית המתמודדים עם מוגבלות נפשית. מתוך: הדס לידור, נ. ולכמן, מ. (עורכים). נגד כל הסיכויים – משיקום ומהחלמה בבריאות הנפש לשילוב קהילתי. (175-185), הקריה האקדמית אונו.

הדס-לידור, נ. ולכמן, מ. (2007). קריאה מנקודות מבט שונות בשיקום והחלמה בבריאות הנפש – פרקטיקה, מדיניות ומחקר. כפר יונה: ליתום – בית הוצאה.

הרן, דפנה. (2018). הקשר בין עקרון הרצף הטיפולי לבין צריכת שירותי בריאות הנפש על ידי אוכלוסיית המתמודדים עם בעיות נפשיות קשות: השלכות אפשריות של הרפורמה הביטוחית. חיבור לשם קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית בירושלים.

הרן, ד. ונאון, ד. (2017). דפוסי השימוש של מתמודדים עם בעיות נפשיות קשות בשירותי בריאות נפש: סקר צרכנים. דמ 17-750, ירושלים: מכון מאירס-גיונט-ברוקדייל.

עדן-ברוך, י., מורן, ג. עזאזה, פ. ולכמן, מ. (2015). "תוכנית השיקום הזאת היא לא שלי": מדוע הפונים לוועדות סל שיקום אינם מיישמים את תוכנית השיקום? חברה ורווחה, לה, 1(מרץ): 7-32.

לכמן, מקס. (2003). שטח הפקר: איתור וטיפול בנפגעי נפש שלא נקלטו במערכות. בתוך: א. אבירם (עורך), הכשרה אקדמית לעבודה סוציאלית בישראל: עבר, הווה ועתיד. (165-159). תל-אביב: צ'ריקובר מוציאים לאור בע"מ.

לכמן, מ. (2007). התפתחות הידע על החלמה בבריאות הנפש בצל המודל הרפואי. מתוך הדס-לידור, נ. ו-לכמן, מ. (עורכים). שיקום והחלמה בבריאות הנפש-קריאה מנקודות מבט שונות, פרקטיקה, מדיניות ומחקר (172-131), כפר יונה, הוצאת ליתם.

לכמן, מ., פרידלנדר כץ, א., ניסן, ט., סינגר, י., ורועה, ד. (2018). התנועה הצרכנית בבריאות הנפש בישראל ובעולם: מבט היסטורי, תרומתה להבנת תהליכי החלמה ואתגרים עתידיים. מתוך: הדס לידור, נ. ולכמן, מ. (עורכים). נגד כל הסיכויים – משיקום ומהחלמה בבריאות הנפש לשילוב קהילתי. (22-14), הקריה האקדמית אונו.

לכמן, מ., דהן, א. והדס לידור, נ. (2018). ספורו של קשר-האדם שפתח לי את הדלת. מתוך: הדס לידור, נ. ולכמן, מ. (עורכים). נגד כל הסיכויים – משיקום ומהחלמה בבריאות הנפש לשילוב קהילתי. (199-185), הקריה האקדמית אונו.

מאוטנר, סיגל; לכמן, מקס; קפלן, זאב וענת שלו. (2014). הנחיות פסיכיאטריות מקדימות הרפואה. הפסיכיאטרית הרפואה אל הכללית מהרפואה – (Psychiatric Advance Directives) כרך 153, חוברת 1, ינואר.

רועה, ד', צ'ופרה, מ', חסון-אוחיון, א', מור, ש', לכמן, מ', ורודניק, א' (2005). התפתחויות מחקריות והמשגתיות באשר להפרעות נפשיות קשות והשלכותיהן על תחום השיקום הפסיכיאטרי. חברה ורווחה, כ"ה, 2, 207 – 222.

רועה, דוד; לכמן, מ. וקרביץ, ש. (2006). שיטות התערבות שיקומית המבוססות על ראיות בשיקום פסיכיאטרי כמקרה מבחן. חברה ורווחה. כרך כ"ו, דצמבר, 433-444.

רועה, דיויד; טל, אמיר; בלוש-קליינמן, ורד; שרשבסקי, יחיאל; הדס לידור, נעמי; תלם, עדי; ולכמן מקס. (2011). השיקום הפסיכיאטרי: בדרך לפרופסיה. ביטחון סוציאלי, יולי, מס' 86: 85-105.

רועה, ד. וגולדברג, מ. (2018). החלמה מהנחות מוטעות "קשות ומושכות": מחקר כמקדם החלמה. מתוך: הדס לידור, נ. ולכמן, מ. (עורכים). נגד כל הסיכויים – משיקום ומהחלמה בבריאות הנפש לשילוב קהילתי. (79-61), הקריה האקדמית אונו.

רופא, צ. ווירצברג-רופא, ד. (2018). על ניסיון להיחלץ משבי ולהיאבק בטיפול כוחני. מתוך: הדס לידור, נ. ולכמן, מ. (עורכים). נגד כל הסיכויים – משיקום ומהחלמה בבריאות הנפש לשילוב קהילתי. (127-118), הקריה האקדמית אונו.

נעמן, ע. (2018). השתלבות מתמודדים עם פגיעה נפשית במערכת בריאות הנפש כעובדים. מתוך: הדס לידור, נ. ולכמן, מ. (עורכים). נגד כל הסיכויים – משיקום ומהחלמה בבריאות הנפש לשילוב קהילתי. (134-127), הקריה האקדמית אונו.

נצר, ע. והדס לידור, נ. (2018). מודל הכשרה למתכנני מדיניות להרחבת מעורבות הצרכנים בשירותי בריאות הנפש. מתוך: הדס לידור, נ. ולכמן, מ. (עורכים). נגד כל הסיכויים – משיקום ומהחלמה בבריאות הנפש לשילוב קהילתי. (155-135), הקריה האקדמית אונו.

קראוס, ע. ולכמן, מ. (2018). מעורבות צרכנית באקדמיה. מתוך: הדס לידור, נ. ולכמן, מ. (עורכים). נגד כל הסיכויים – משיקום ומהחלמה בבריאות הנפש לשילוב קהילתי. (155-167), הקריה האקדמית אונו.

שרשבסקי, י. (2006). שיקום נכי נפש בקהילה בישראל – תהליכים ואתגרים. בתוך: אורי אבירם ויגאל גינת (עורכים). שירותי בריאות נפש בישראל: מגמות וסוגיות. צ'רקובר, 359 – 387.

שטרן, נ., שרשבסקי, י., נאון, ד., דניאל, י. ופישמן, נ. (2009). אנשים עם בעיות נפשיות קשות בישראל: ראייה משולבת של מערכות השירותים. דמ-36-11, ירושלים: מכון-גיונט-ברוקדאל.

Adams, N., & Grieder, D. (2005). Treatment planning for person-centered care – The road to mental health and addiction recovery. California, San Diego: Elsevier Academic Press. 17-37; 119-138

Alakson, V. (2013). The individual as service integrator, experience from the personal health budget pilot in the English NHS. Journal of Integrate Care. Vol.21, No.4, 188-197.

Biringer, E., Davidson, L., Sundfor, B., Ruud, T., and Borg, M. (2016). Experiences and support in working toward personal recovery goals: a collaborative, qualitative study. BMC Psychiatry, 16:426

Bond, G.R. and Drake, R.E. (2016). New directions for psychiatric rehabilitation in the USA. Epidemiology and Psychiatric Sciences, 1-5.

- Borg, M.; Karlsson, B.; Tondora, J. and Davidson, L. (2009). Implementing Person centered Care in Psychiatric Rehabilitation: What does this involve? Israel Journal of Psychiatry and Related Science. 46(2), 84-93.

Cook, J, Shore, S, Burke-Miller, J., Jonikas, J., Ferrara, M., Colegrove, S., Norris, W., Ruckdeschel, B., Batteiger, A., Ohrtman, M., Grey, D. and Hicks, M. (2010). Participatory action research to establish self-directed care for mental health recovery in Texas. Psychiatric Rehabilitation Journal. Volume 34, No.2, 137-144.

Corrigan, P. W., Mueser, K. T., Bond, G. R., Drake, R. E., & Solomon, P. (Eds.) (2008). Case Management. in Principles and practice of psychiatric rehabilitation- An empirical approach (137-159). NY: The Guilford Press.

Davidson, L., Tondora, J., Staeheli Lawless, M., O' Connell, M.J., & Rowe, M. (2009). A practical guide to Recovery-Oriented Practice. Tools for transforming mental health care. Oxford University Press, 150-196.

Davidson, L. (2018). Is there a future for recovery?. WAPR Bulletin, No 42, December, 10-13.

Drake, R.E., Hogan, M., Slade, M. and Thornicroft, G. (2011). Editorial: Commentary

on Israel's Psychiatric Law. Israel Journal of Psychiatry and Related Science, Vol.48. No.4, 227-229

Duffy, S. (2010). Personalisation in Mental Health. The Centre for Welfare Reform in association with Yorkshire and Humberside Improvement Partnerships, Care Pathways and Packages Project & Association of Directors of Adult Social Services, UK, 11-47.

Farkas, M. (2007). The vision of recovery today: what it is and what it means for services. World Psychiatry, 6(2), 4 – 10.

Farkas, M. and Anthony, W.A. (2010). Psychiatric rehabilitation interventions: A review. International Review of Psychiatry, April, 22(2): 114-129.

Farkas, M. (2018). Peer delivered services in mental health care in 2018: infancy or adolescence?. World Psychiatry. 17:2, June, 222-224.

Goodwin, N. & Lawton-Smith, S. (2010). Integrating care for people with mental illness: the Care Program Approach in England and its implication for long-term conditions management. International Journal of Integrated Care. 10, 1-10.

Homik-Lurie, T., Zilber, N. & Lerner, Y. (2012). Trends in use of rehabilitation services in the community by people with mental disabilities in Israel; the factors involved. Israel Journal of Health Policy Research, 1:24.

Kaplan, K., Salzer, M. and Brusilovskiy, E. (2012). Community Participation as Predictor of Recovery-Oriented Outcomes Among Emerging and Mature Adults with Mental Illness. Psychiatric Rehabilitation Journal, Vol.35, No.3, 219-229.

Kidd, S., Frederick, T., Tarasoff, L., Virdee, G., Lurie, S., Davidson, L., Morris, D., and Mckenzie, K. (2016). Locating community among people with schizophrenia in a diverse urban environment. American Journal of Psychiatric Rehabilitation, Vol.19, No. 2, 103-121

Lecomte, T., Wallace, C., Perreault, M. and Caron, J. (2005). Consumers's Goals in Psychiatric Rehabilitation and their Concordance with existing services. Psychiatric Services, 56(2), 209-211.

Levinson, Daphna and Lerner, Yaacov. (2013). Hospitalization of patients with Schizophrenic and affective disorders in Israel in the aftermath of the structural and rehabilitation reforms. Israel Journal of Health Policy Research. 2: 29

McGuire, A.B., Oles, S.K., White, D. and Salyers, M. (2015). Perceptions of Treatment Plan Goals of People in Psychiatric Rehabilitation. Journal of Behavioral Health Services & Research, 1-9.

Moran, G., Mashiach-Eizenberg, M., Roe, D., Berman, Y., Shalev, A., Kaplan, Z.,

-
- Garber Epstein, P. (2014). Investigating the anatomy of the helping relationship in the context of psychiatric rehabilitation: The relation between working alliance, providers' recovery competencies and personal recovery. *Psychiatry Research*. 592-597.
- Moran, G.S., Westman, K., Weisberg, E., and Melamed, S. (2017). Perceived assistance in pursuing personal goals and personal recovery among mental health consumers across housing services. *Psychiatry Research*. 249, 94-101.
- Moran, G. (2018). The mental health consumer movement and peer providers in Israel. *Epidemiology and Psychiatric Sciences*. April. 1-7.
- Nieminen, I., Ramon, S., Dawson, I., Flores, P., Leathy, E., Pedersen, M. and Kaunonen, M. (2013). Experiences of social exclusion and employment of mental health service users in a European Union Project. *International Journal of Mental Health*, Vol.41, No.4, 3-23.
- Rapp, C., & Goscha, R. (2006). *The strengths model – case management with people with psychiatric disabilities*. NY: Oxford University Press. 121-160
- Slade, M., Adams, N. and O'Hagan, M. (2012). Recovery: Past progress and future challenges. *International Review of Psychiatry*, February; 24(1): 1-4
- Slade, M., Amering, M., Farkas, M., Hamilton, B., O'Hagan, M., Panther, G., Perkins, R., Shepherd, G., Tse, S., and Whitley, R. (2014). Uses and abuses of recovery: implementing recovery-oriented practices in mental health systems. *World Psychiatry* 13-1, February.
- Somme, D., Hebert, R., Bravo, G., Blanchard, F. and Saint-Jean, O. (2007). The individualized service plan as clinical integration tool: qualitative analysis in the Quebec Prisma experiment. *International Journal of Integrate Care*, 7, 1-13.
- Tansella, M., & Thornicroft. (2001). The principles underlying community care. In Thornicroft, G. and Szumukler, G. (Eds). *Textbook of community psychiatry*. (155-177). NY: Oxford University Press.
- Tse, Samson and NG. M.K. Roger. (2014). Applying a Mental Health Recovery Approach for People from diverse background: The case of collectivism and individualism paradigms. *Journal of Rehabilitation Mental Health*. 1(1): 7-13.
- Tew, J., Ramon, S., Slade, M., Bird, V., Melton, J. and Le Boutillier (2012). Social Factors and Recovery from Mental Health Difficulties: A Review of the Evidence. *British Journal of Social Work*. Vol. 42, 443-460.
- Topor, A. & Denhow, A. (2012). Helping Relationships and Time: Inside the Black Box of the Working Alliance. *American Journal of Psychiatric Rehabilitation*,

Topor, A., Andersson, G., Denhov, A., Holmqvist, M., Mattsson, M., Stephansson, C. and Bulow, P. (2013). *Psychosis and Poverty coping with poverty and severe mental illness in everyday life. Psychosis: psychological, social and integrative approaches.* 4-11

Topor, A., Andersson, G., Bulow, P., Stephansson, C-G. And Denhov. A. (2015). After the
Asylum? The New Institutional Landscape. *Community Mental Health Journal.*
Published
Online: 30 August

Topor, A. and Ljungberg, A. (2016). "Everything is so relaxed and personal" – The construction of helpful relationships in individual placement and support. *American Journal of Psychiatric Rehabilitation.* 19, 4:275-293.

Townley, G. (2015). "It helps you not feel so bad – feel like you again": The importance of Community for individuals with Psychiatric Disabilities. *Journal of psychosocial rehabilitation in Mental Health.* 2(2):113-124

Ware, N., Tugenberg, T., & Dickey, B. (2003). *Ethnography and measurement in mental health: Qualitative validation of measure of continuity of care (CONNECT).* *Qualitative Health Research,* 13(10), 1393-1406.

Williams, V., Deane, F., Oades, L. Crowe, T., Ciarrochi, J. and Andresen, R. (2016). *Enhancing recovery orientation within mental health services: expanding the utility of values. The Journal of Mental Health training and practice.* Vol.11, No.1, 23-32

Wong, Y. I., Sands, R. and Solomon, P. (2010). *Conceptualizing Community: the experience of mental health consumers.* *Qualitative Health Research,* 20(5), 654-667.

חומר לקריאה נוספת:

Aviram, U. (2010). *Promises and Pitfalls on the Road to a Mental Health Reform in Israel.* *Israel Journal of Psychiatry and Related Science,* Vol.47, No.3, 171- 194.

Bachrach L. L. (1981). *Continuity of care for chronic mental patients: A conceptual analysis.* *American Journal of Psychiatry,* 138(11), 1449-1456.

Bachrach L. L. (1986). *The challenge of service planning for chronic mental patients.* *Community Mental Health Journal ,* 22(3), 170-174.

Baker F., & Vischi, T. (1989). *Continuity of care and the control of costs: Can case management assure both?* *Journal of Public Health Policy,* 10(2), 204 – 213.

Bedell, J. R., Cohen, N. L., & Sullivan, A. (2000). *Case management: The current*

best practices and the next generation innovation. *Community Mental Health Journal*, 36(2), 179-194.

Craig, T. K. (1998). Models of case management and their impact on social outcomes of severe mental illness (355-371). In Mueser, K. T., & Tarrier, N. (Eds). *Handbook of social functioning in schizophrenia*. MA: Allyn and Bacon.

Crane-Ross, D., Lutz, W., & Roth, D. (2006). Consumer and case manager perspectives of service empowerment: Relationship to mental health recovery. *The Journal of Behavioral Health Services & Research*. 33(2), 142.

Drake, R. E., & Deegan, P. (2008). Are assertive treatment and recovery compatible? Commentary on ACT and recovery: Integrating evidence-based practice and recovery orientation on assertive community treatment teams. *Community Mental Health Journal*, 44, 75-77.

Dustin, D. (2006). Skills and knowledge needed to practice as a care manager. *Journal of Social Work*, 6(3), 293-313.

Elder, W. G. (1997). Who has the "relationship" in managed care? *Professional Psychology Research and Practice*, 28(4), 405-406.

Hall, A., Wren, M., & Kirky, S. (2008). Care planning in mental health – Promoting Recovery. Blackwell Publishing Ltd

Johnson, S., Prosser, D., Bindman, J., & Szmukler, G. (1997). Continuity of care for the severely mentally ill: Concepts and measures. *Social Psychiatry Psychiatric Epidemiology*, 32, 137-142.

King, R., Le Bas, J., & Spooner, D. (2000). The impact of caseload on the personal efficacy of mental health case managers. *Psychiatric Services*, 51(3), 364-368.

Longhofer, J., Kubek, P. & Floersch, J. (2010). On being and having a case manager – A relational approach to recovery in mental health. Columbia University Press. 193-206.

Mechanic, D. (2007). Mental health services then and now. *Perspectives*, November/December, 1548-1550.

Marshall, S. L., Crowe, T. P., Oades, L. G., Deane, F. F., & Kavanagh, D. J. (2007). A Review of consumer involvement in evaluations of case management: Consistency with a recovery paradigm. *Psychiatric Services*, 58(3), 396-401.

Ramon, S., Shera, W., Healy, B., Lachman, M. and Renouf, N. (2009). The Rediscovered Concept of Recovery in Mental Health. *International Journal of Mental Health*, 38(2), 106-126.

Thornicroft, G.; Alem, A.; Dos Santos, R.A.; Barley, E.; Drake, R.; Gregorio, G.; Hanlon, C.; Hiroto, I.; Latimer, E.; Law, A.; Mari, J.; McGeorge, P.; Padmavati, R.; Razzouk, D.; Semrau, M.; Setoya, Y.; Thara, R. and Wondimagegn, D. (2010). WPA guidance on steps, obstacles and mistakes to avoid in the implementation of community mental health care. *World Psychiatry*, 9, 67-77.

Ware, N., Tugenberg, T., Dickey, B., & McHorney. C. A. (1999). An ethnography study of the meaning of continuity of care in mental health services. *Psychiatric Services*, 50(3), 395-400.

המודל הקליני והמודל השיקומי:

Anthony, W., Forbess, M., & Cohen, R. (1993). Rehabilitation-oriented case management. In Harris, M & Bergman, C (Eds.). *Case management for mental ill*

- patients. Chord: Harwood Academic Publisher.
- Kanter, J. (1996). Case management with long term patients: A comprehensive approach. In S.M. Soreff (Ed.), *Handbook for the treatment of the seriously mentally ill* (pp. 257-277). Ashland, OH: Hogrefe & Huber Publishers.
- Kanter, J. (1989). Clinical case management: Definition, principles, components. *Hospital and Community Psychiatry*, 40(4), 361-369.
- Surber, R. (Ed.) (1994). *Clinical case management - A guide to comprehensive treatment of serious mental illness*. California: A Sage Focus Edition.
- Walsh, J. (2000). *Clinical case management with persons having mental illness*. CA, Belmont: Virginia Commonwealth University.
- המודל של הכוחות:
פליצקי, א. ופרבשטיין, מ. (2005). אימוץ גישת הכוחות בשיקום והחלמה של נפגעי נפש בקהילה. בתוך ב. כהן, וא. בוכבינדר (עורכים). מן הכוח אל הפועל. (173-208). ת"א: הוצאת רמות.
- Cowger, C., & Snively, C. (2002). Assessing client strengths: Individual, family and community empowerment. In Saleebey, D. *The strengths perspective in social work practice*. (106-123). (Third Edition). London: Allyn and Bacon.
- Rapp, C., & Goscha, R. (2004). The principles of effective case management of mental health services. *Psychiatric Rehabilitation Journal*, 27(4), 319.
- המודל האסרטיבי בקהילה (T.C.A.):
DHHS (2003). *Assertive community treatment implementation resource kit. substance abuse and mental health services administration, center for mental health services*, Rockville, MD.
- Gomory, T. (1999). Programs of assertive community treatment (PACT): A critical review. *MADNation*. Retrieved 12/1/99 from www.madnation.org.
- Gomory, T. (2004). A Critique of the effectiveness of assertive community treatment. *Psychiatric Services*, 52, 1394.
- Krupa, T., Eastbrook, S., Hern, L., Lee, D., North, R., Percy, K., Von Briesen, B., & Wing, G. (2005). How do people who receive assertive community treatment experience the service? *Psychiatric Rehabilitation Journal*, 29, 18-24.
- McGrew, J., Wilson, R., & Bond, G. (1996). Client perspectives on helpful ingredients of assertive community treatment. *Psychiatric Rehabilitation Journal*, 19, 13-21.
- Scott, J., & Lehman, A. (2001). Case management and assertive community treatment. In: Thornicroft, G., & Szumukler, G. (Eds.). *Textbook of community psychiatry*. (253-276). NY: Oxford University Press.
- Salyers, M., & Tsemberis, S. (2007). ACT and recovery: Integrating evidence-based practice and recovery orientation on assertive community treatment teams. *Community Mental Health Journal*, 43(6), 619.
- Salyers, M., McGuire, A., Rollins, A., Bond, G., Mueser, K. and Macy, V. (2010). *Integrating Assertive Community Treatment and Illness Management and Recovery for Consumers with Severe Mental Illness*. *Community Mental Health*, 46, 319-329.
- Stein, L. I., & Santos, A. B. (1998). *Assertive community treatment of persons with severe mental illness*. NY: W.W. Norton & Company, Inc.

- Schmidt, L., Gill, K. J., Pratt, C. W., & Solomon, P. (2008). Comparison of service outcomes of case management teams with and without a consumer provider. *American Journal of Psychiatric Rehabilitation*, 11, 310-329.
- Burns, T., Creed, F., Fahy, T., Thompson, S., Tyrer, P., White, I. (1999). Intensive versus standard case management for severe psychotic illness: A Randomized trial. *Lancet*, 355, 2185-89.
- Bjorkman, T., & Hansson, L. (2007). Case management for individuals with severe mental illness: A 6-Year follow-up study. *International Journal of Social Psychiatry*, 53(1), 12-22.
- Simpson, A. (2007). The impact of team processes on psychiatric case management. *Journal of Advanced Nursing*, 60(4), 409-418.
- Burns, T., Fiander, M., Kent, A., Ukoumunne, O. C., Byford, S., Fahy, T., & Kumar, K. R. (2000). Effects of case-load size on the process of care of patients with severe psychotic illness: Report from the UK700 trial. *Br J Psychiatry*, 177, 427-433.
- Dixon, L. (2000). Assertive community treatment: Twenty-five years of gold. *Psychiatric Services*, 51(6), 759-765.
- Floersch, J. (2002). *Meds, money, and manners: The case management of severe mental illness*. NY: Columbia University Press.
- Marshall, M., Gray, A., Lockwood, A., & Green, R. (2004). *Case Management for people with severe mental disorders*. The Cochrane Library, 2000, Issue 2, Wiley.
- Rosen, A., & Teeson, M. (2001). Does case management work? The evidence and abuse of evidence-based medicine. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 35, 731-746.
- Schmidt-Posner, J., & Jerrell, J. M. (1998). Qualitative analysis of three case management programs. *Community Mental Health Journal*, 34(4), 381-392.
- Ziguras, S., & Stuart, G. (2000). A meta-analysis of the effectiveness of mental health case management over 20 years. *Psychiatric Services*, 51, 1410-1421.
- הטמעה של מודלים לתיאום טיפול בישראל ובעולם:
- Burns, T., Fioritti, A., Holloway, F., Malm, U., & Rossler, W. (2001). Case management and assertive community treatment in Europe. *Psychiatric Services*, 52(5), 631-636.
- Killaspy, H., Bebbington, P., Blizard, R., Johnson, S., Nolan, F., Pilling, S., & King, M. (2006). The REACT study: Randomized evaluation of assertive community treatment in north London. *British Medical Journal*, 332, 815-820.
- Lichtenberg, G. P., Kaplan, Z., & Feldman, D. (2000). On developing a case management strategy in Israel. *Administration and Policy in Mental Health*, 27, 141-146.
- Lichtenberg, P., Levinson, D., Sharshevsky, Y., Feldman, D., & Lachman, M. (2008). Clinical case management of revolving door patients – a semi-randomized study. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 117(6), 449-454.
- Remmers Van Veldhuizen, J. (2007). Fact: A Dutch version of act. *Community Mental Health Journal*, 43(4), 421-433.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 100 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: